

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

18. studenoga 2022.

Broj 218

ISSN 1821-3758

9771821375004

**Dani hrvatske
knjige i riječi**

Eko je cool

Dani kruha

Neki novi zvuci

Ježić ubodežić

**Sunčicine
zlatne ribice**

Dragi čitatelji!

Pred vama je pretposljednji broj *Hrcka* za ovu kalendarsku godinu. Jesen je pokazala svoje prave boje u kojima vjerujem da uživate. Možda ne baš u kupljenju lišća, ali u šuškanju istoga pod nogama već može.

Bliži se i kraj prvoga polugođa, te je ovo pravo vrijeme za popravljavanje ocjena (ako je potrebno) pa navalite. Nitko neće umjesto vas.

Jesenski broj *Hrcka* je prepun događanja, vaših radova, crteža, priča, križaljki i zadataka, a uz sve to je i edukativan. Ako mi ne vjerujete, provjerite sami. Dobro sve pregledajte jer možda i sebe »pronađete« (mislim na fotografijama). Kod Sare i Jure se ponovno zakuhalo....

Poziv za pisanje i slanje vaših radova, sastava, kritika i ideja i dalje stoji. Dolje provjerite adresu i šaljite, može i fotkice (tek to volimo).

Još jedna važna informacija: točne odgovore *Hrckovih detektiva* šaljite što prije, jer novi broj *Hrcka* (božićni) izlazi, već 9. prosinca.

Vidimo se brzo!

Adios

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,

Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak, Mario Tikvicki i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Viber: 064/65-90-718

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu
Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Sara i Martina na izletu u Zagrebu

Sara Dulić, učenica OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina, i **Martina Tikvicki**, učenica OŠ *Matko Vuković* iz Subotice, provele su četiri krasna dana u Zagrebu kao pobjednice Nacionalnog kviza za poticanje čitanja Knjižnica grada Zagreba. Već skoro dva desetljeća ovaj kviz za učenike osnovnih škola koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku provodi Gradska knjižnica Subotica. Slogan kviza bio je »Nije lako kad si mlad«, a organiziran je u sklopu manifestacije Mjesec hrvatske knjige koji je ove godine imao moto »Misli na sebe – čitaj!«.

I tako su Sara i Martina misleći na sebe čitale, točno popunile online upitnik i bile sretnice koje su osvojile glavnu nagradu. To im je donijelo mnoštvo novih uspomena, za što se pobrinula knjižničarska savjetnica Gradske knjižnice Subotica **Bernadica Ivanković** u čijoj pratnji su putovale. Tijekom boravka u Zagrebu, među ostalim, posjetili su Sajam knjiga *Interliber*, Dječji odjel Knjižnica grada Zagreba, značajnije znamenitosti grada s vodičem, poigrale su se u *Escape roomu* Dječje knjižnice *Marin Držić*, a vrhunac je bila završna priredba i javno izvlačenje nagrada koje je održano u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Vrijedilo je i mnogo su sretno što se vidi na fotografijama.

Gradska knjižnica Subotica je dodijelila i utješne nagrade te čestitamo i ovim učenicima:

1. **Filip Ivković Ivandekić**, OŠ *Matko Vuković* Subotica
2. **Pavao Piuković**, OŠ *Ivan Milutinović* Subotica
3. **Ana Perčić**, OŠ *Matko Vuković* Subotica
4. **Nikša Marinović**, OŠ *Ivan Milutinović* Subotica
5. **Julija Mrkaljević**, OŠ *Vladimir Nazor* Đurđin
6. **Majkl Skočovski**, OŠ *Matko Vuković* Subotica
7. **Kristijan Pelhe**, OŠ *Ivan Milutinović* Subotica
8. **Emanuela Kiš**, OŠ *Matko Vuković* Subotica
9. **Jovan Petrik Mačkaš**, OŠ *Ivan Milutinović* Subotica
10. **Mirela Poljaković**, OŠ *Ivan Milutinović* Mala Bosna
11. **Olja Mataija**, OŠ *Matko Vuković* Subotica
12. **Marko Skenderović**, OŠ *Matko Vuković* Subotica
13. **Dejan Lulić**, OŠ *Ivan Milutinović* Mala Bosna
14. **Mario Šefčić**, OŠ *Ivan Milutinović* Subotica
15. **Marina Cibolja**, OŠ *Ivan Milutinović* Subotica

Eto, završena je još jedna sezona Nacionalnog kviza za poticanje čitanja, a iz subotičke knjižnice već najavljuju početak kviza *Čitanjem do zvijezda* u kojem će se čitati knjige s tematikom Londona. Priključite se.

HR

Pričam ti priču

Volite li priče? Pa tko ih ne voli. Bio mlad ili star, svi vole slušati ali i pričati priče. *Storytelling* ili pričanje priča bila je i tema ovogodišnjih XXI. *Dana hrvatske knjige i riječi – dana Balinta Vujkova*, koji su održani od 19. do 22. listopada. U sklopu manifestacije u Subotici i Monoštoru održana su čak dva programa za učenike osnovnih škola te djecu iz vrtića.

Monoštor

Datum: 19. listopada, srijeda

Mjesto: Monoštor, na nekoliko lokacija u selu te u OŠ 22. oktobar

Vrijeme: tijekom dana

Za koga: za učenike trećeg i četvrtog razreda OŠ 22. oktobar

Program:

– učenici su čuli četiri priče na četiri lokacije u selu:
Zaboravita Ismanova poslastičarnica (pričala učiteljica **Lidija Marinković**)

Suvaja i vergli (pričala učiteljica **Elena Brdar**)

Tombola kod sv. Ivana (pričala **Miljana Andrašev**)

Ljubavna priča o gradnji crkve sv. Petra i Pavla (pričala **Anita Đipanov-Marijanović**)

– upoznali određene lokacije u svom mjestu

– poigrali se i zabavili

– i na koncu druženja dobili darove

Dojmovi: opći dojam je da ovakvo pripovijedanje priča (pripovijčki, kako se kaže u Monoštoru) treba obvezno ponoviti jer je svima bilo veoma lijepo i zabavno

Zadatak: učenici su pozvani sakupljati i zapisivati lokalne priče na mjesnom govoru (šokačkoj ili bunjevačkoj ikavici), a one najbolje bit će objavljene u podlistku *Hrcko*, te nagrađene.

Subotica

Mjesto: Subotica, velika dvorana HKC-a *Bunjevačko kolo*

Datum: 20. listopada

Vrijeme: u 13 sati

Za koga: za oko 330 djece iz vrtića i učenika koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku ili slušaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture u Subotici, Maloj Bosni, Tavankutu, Đurđinu i Žedniku

Program:

– djeca su imala prigodu pogledati dva igrokaza: *Srića i nesrića* u izvedbi djece iz vrtića *Petar Pan* iz Tavankuta (mentor **Nenad Temunović**)

Ko propije jorgan, pokriva se šešikom u izvedbi učenika iz OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice (mentorica **Tanja Dulić**)

– nastup pjevačke skupine HKPD-a *Đurđin* pod vodstvom **Nele Skenderović**

– predstavljena je i knjižnicama podijeljena nova knjiga iz edicije *Izabrana djela Balinta Vujkova – Basne i pripovijetke*

– održan je kviz (nagrada igra) o poznavanju bunjevačkih riči

Dojmovi: nakon dvogodišnje stanke uživo druženja svi su s radošću dočekali program i uživali u satu hrvatskoga jezika za njih specijalno pripremljenom **Zadatak:** za sljedeću godinu igrokaz trebaju pripremiti djeca iz vrtića *Marija Petković – Sunčica* iz Subotice te učenici OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina

B. I.

Elizabeta Končić Trlek

POŠTA ZA LI

»Koliko god mi je teško u životu, neću odustati od borbe za sebe!« – poruka je romana *Pošta za Li*. Li je dvanaestogodišnja djevojčica i živi s tetom Nadom koja ju je posvojila. Obje su usamljene i ne previše bliske. Li trpi nasilje u školi u koju i ne ide često, jer je veoma udaljeno od njezine kuće. Njen mali socijalni krug potpore čine prodavač gospodin Cukerdoza koji je nadahnut pripovjedač poticajnih priča, voditeljica pošte gospođa Gabriela koja ju potiče u pisanju i crtanju, te divlji mačak Džo koji je stalno drži na oku i nosi joj neobične poklone. Oni brižno, a opet nenaometljivo od početka do kraja prate Li kroz njenu priču, putem njenog razvoja od zbunjene i preplašene djevojčice do one koja je uz pomoć svojih podupiratelja otkriva svoju snagu, kreativnost i hrabrost.

Topla preporuka za djecu, ali i odrasle. Vrijedi pročitati.

STIHOJUPCI

Čudna ljubav

Rekla je čak
da sam joj mrzak.
Pa neodgojen,
umišljen, drzak.

Drugarici priča
po cijeli dan
kako sam grub
i neotesan.

Kad naočale
ponekad stavim,
po njoj se tako
važnim pravim.

Frizura – zna se:
loše mi stoji.
Smotan sam i tko me
takvoga skroji?!

Tako je to
čudno kod žena.
A baš u mene je
zaljubljena!

Ivo Kobaš

Moler Mišo

Mišo oće bit moler. Otkad je bio malac, motrio je svog baću Marinka i kazo: »Biću i ja jedared pravi moler, ko moj bačo«. Mišo ima mačora, mačora Mikija. Jedared Mišo je napravio Mikiju malecnu kuću i zdravo lipo je umaljo. Bać Marinko, kad je vidio tu majstoriju, vikne: »Nije moj Mišo maflo, taj će cili svit umaljat!«

MALAC – mališan, dijete

MOTRIT – gledati, promatrati

MALECNO – malo, sitno

MALJAT – malati, farbati, bojiti, ličiti

MAJSTORIJA – djelo majstora

MAFLO – 1. nespretnjaković, smušenjak; 2. podložan tuđim utjecajima

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Brojevi i slova

Riječi koje označuju približnu količinu i u kojima je prvi dio broj, pišu se sa spojnicom: 200-tinjak, 30-ak, 50-ih godina. Iza spojnice zapisuje se samo ono što ne pripada osnovi te, ako osnova završava na t, ne treba t ponavljati i u nastavku. Dakle, ako broj pedeset zapisujemo brojem, ali on se nalazi u drugom padežu, onda ne pišemo slovo t, jer se ono već nalazi u nazivu broja. Umjesto 10-tak, 50-tih treba pisati 10-ak, 50-ih. Sličan problem imamo i s rednim brojevima. Nije pravilno napisati 1-vi, 3-ći jer bi se ti brojevi čitali prvivi i trećići. Redni brojevi pišu se s točkom i ne koristimo se spojnicom da naglasimo padežne nastavke, jednostavno napišite 1. i 3. (čita se prvi i treći).

Napiši na crtu brojeve znamenkama

i spojnicom, ako je potrebno.

dvadesetih _____

osmi _____

tridesetak _____

stotinjak _____

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Anja Savadinović**

Učenica sam petog razreda OŠ *Ivan Goran Kovačić* u Sonti.

Obitelj: mama **Dijana** (31) i sestra **Tajana** (12)

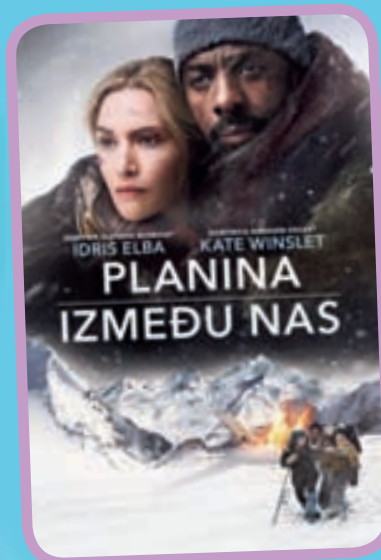
Izvanastavne aktivnosti: rukomet

ILI – LI:

slano / slatko
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljet**o
dan / **noć**
pješačenje / bicikl
jabuka / **jagoda**
crvena / plava
film / knjiga
voće / čokolada

tamburaši / zabavljaci
tjelesni / matematika
pizza / **odrezak**
kemijska / **olovka**
čokolada / vanila
gazirano / **negazirano**
pas / **mačka**
selo / grad
rukomet / košarka
kazalište / **film**
trenirka / **traperice**
sport / folklor

PREPORUČAM:

knjiga: sve knjige iz serijala **Gradimira Stojkovića** o hajduku

pjevač: Voyage

pjesma: Breskvica: *Leptir*

film: *Planina između nas*

kompjutorska igrice:
ne igram igrice

Volim: družiti se, rukomet i more
Ne volim: buditi se ujutro za školu

Eko jesen

Jesen je slavlje prirode – sve bogato blješti da se pripremi za zimski odmor! Zablještimo i mi!

Eko akcije koje predlažemo ste sigurno (bar) isprobali, jedino nam niste stigli javiti kako, zašto, kad, tko, što, s kim/čim. Još čekamo, jer nama ekolozima – nije problem čekati, Neka vrijeme zagađivanja uspori, a obnavljanja prirode – ubrza. Zato – pišite nam!

HRCKOVI EKOLOZI su ogladnjeli – idemo u kuhinju danas. Premda mislimo da ova prostorija ima mnogo eko-potencijala i da ćemo ju još koji put spomenuti, važno je početi! Dobro ti jutro! Jesi li već ogladnio/ogladnjela? Kuhinja čeka!

BUDI EKO U KUHINJI!

1. U kuhinji držimo, pripremamo i ponekad jedemo hranu, zato je veoma važno da kuhinja (kao i hrana, naravno) bude sasvim i uvijek čista. Pokušaj koristiti sredstva za čišćenje koja su što prirodnija: soda bikarbona, ocat, limunska kiselina, sol, domaći sapun. Zašto? Čistiti moramo, ali sredstva za čišćenje često prljaju – PRIRODU. Ovi sastojci izvrsno čiste (nekad je potrebno malo duže čekati!), a nikako ne škode prirodi. Pokušaj napraviti mjesečni projekt s tatom: otkrijte skupa što možete koristiti da vaše kućanstvo ima čistu kuhinju, ali ne zagađuje vode – EKO JE VODU ČISTOM ČUVATI!

2. Pripazi i ti, kao i svi odrasli, na kvalitetu hrane koju koristite. Kupujte što ćete jesti i – pojedite što ste kupili! Učinite to u roku važenja, kako bi smanjili BACANJE HRANE, što je jedna od najvećih pogreški današnjice. Jedite dobro, jedite fino i rasporedite tako da pojedete sve. Ukoliko baš ne ide, podijelite s drugima na vrijeme! EKO JE HRANU ČUVATI!

3. Kuhinja je ipak najdraža prostorija zbog – klope! Ipak, nije sva »klopa« ista. Informiraj se što je zdravo jesti – bingo, domaće je najbolje! Sa svojim iz obitelji dogovori kako ćete kupovati (i jesti!) najzdravije što možete: kupujte i jedite DOMAĆU HRANU. Počni s – kolačima! Njam-njam! EKO JE ZDRAVO SE HRANITI!

4. Kad roditelji idu u nabavu, priključi im se i – ekološki djeluj! Sjeti se ti da ponesete veće vrećice, cegere, korpe za kupovinu, pa (ako je moguće) i višekratnu ambalažu za voće, povrće i sve ostalo. Na tržnici ponudi teti što prodaje sir svoju plastičnu posudu, vrećice smanji najviše što je moguće (ponesi svoje od kuće) – EKO JE AMBALAŽU RECIKLIRATI!

5. Ispričaj svima u rodbini i među prijateljima (to smo i mi!) što si naučio/la i uspio/la – BRAVO I HVALA TI! – EKO JE DIJELITI I DRUGE EKOLOGIJI POUČITI!

Eko zadaća za studeni ostaje ista kao i za listopad: smisli i nacrtaj samo tvoj EKO EMOJI! Smisli, nacrtaj, slikaj, pošalji Hrcku i nama da lajkamo i koristimo! (na stranici 2 pogledaj gdje možeš poslati.)

U sljedećem, božićnom broju idemo dalje, slavimo EKO BOŽIĆ! Ne propustite!

Vesna Huska

Dani kruha u Sonti

U petak, 28. listopada, u Domu kulture u Sonti učenici OŠ *Ivan Goran Kovačić* pripremili su kao i ranijih godina veliku priredbu u čast kruha. Godinama unazad u ovome mjestu, a osobito u školi, svečano se obilježavaju *Dani kruha*, kada se osim djece i nastavnika u manifestaciju uključe i mame i bake, te lokalne pekarnice koje podrže ovaj događaj. Tada se stolovi i štandovi zašarene od bogatih plodova pšenice. Osim kruha, serviraju se i brojna peciva, kiflice, štrudle, kolači i druge delicije koje mame posjetitelje.

I ove godine, po riječima nastavnice Hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture **Tamare Kokai**, koja je priredbu i organizirala, pripremljen je i bogat program ispunjen pjesmom, glumom i recitacijama, a sve u čast kruha.

Ž.V.

Narodna književnost

Sidi dida

Sidi dida na jendeku
Miče bradom na divojku:
– Oj, divojko, di si bila?
– Čuvala sam turske guske.
– Pa šta su ti Turci dali?
– Dali su mi jedno gušče
I to gušče krnjauče
Ko didina brada.

Kazivala Teza Crnković, Subotica
Zapisao Ive Prčić

Na materice

Faljen Isus, gazdarice!
Čestite vam Materice!
Ja sam došo priko mora
Da mi date malo ora.
Snašla me je strašna muka
Da mi date i jabuka.
Vidio sam i ovaca
Da mi date i novaca.
Napolju je zdravo zima
Molim jednu čašu vina!

Kazivala Teza Crnković, Subotica
Zapisao Ive Prčić

Potvrda ili krizma

Vjerujem da ste čuli kako se djeca u osmom razredu pripremaju za krizmu. Što je krizma ili sveta potvrda? To je sakrament kojim se potvrđuje da mi u potpunosti pripadamo Isusu Kristu. Biskup pomazuje čelo krizmanika posvećenim uljem (krizmom) uz riječi: (ime), »primi pečat dara Duha Svetoga!« Istina, Duha Svetoga smo primili već na krštenju, a sakramentom potvrde se upotpunjava krštenje. Primamo Duha Svetoga koji nas posvećuje, poučava, pokreće i vodi. Daje nam snagu da primljene darove Duha Svetoga prenosimo i drugima. Apostoli su također primili Duha Svetoga od Isusa već na dan Uskrsa. Nakon toga su molili i živjeli skrovito dok je njihova vjera rasla. Tek kada su ponovo primili Duha Svetoga na Pedeseticu u silnom vjetru i vatrenim jezicima, uspjeli su hrabro i ustrajno govoriti drugima o Isusu. Kada primimo sakrament potvrde sposobni smo čuvati, naviještati i braniti svoju vjeru, baš kao što su i apostoli činili.

Jeste li znali da se ulje za svetu potvrdu pomiješa s mirisavom smolom koja se zove balzam?

Popuni kvadratiće zadanim riječima i u zelenim poljima otkrij od koje se biljke dobija ulje za krizmu.

BISKUP, PEČAT, APOSTOLI, POTVRDA, SNAGA, KRIZMA, DUH SVETI, SAKRAMENT, VJERNIK, VJETAR, ULJE.

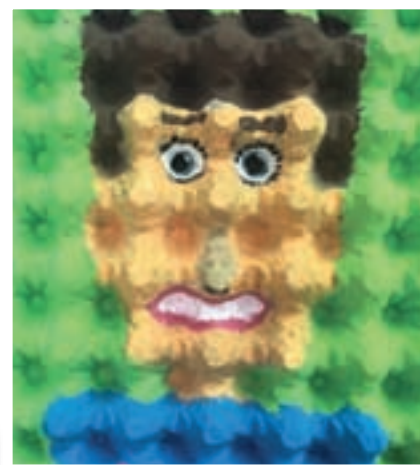
Jovana Stantić, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

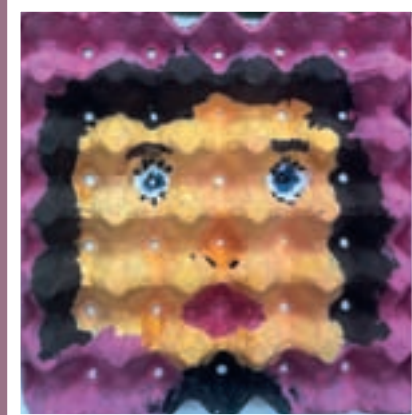
Ina Bačlija, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Dalija Petrović, 4.r –
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Marijan Ivanković Radaković, 4.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Denis Kopilović, 4.c. –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Dario Poturica, 4.r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Ana Dulić, 3.b – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Emanuela Vukmanov
Šimokov, 4.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Sofija Kovačević, 3.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Tea Rica, 1.r –
OŠ Moša Pijade, Bereg

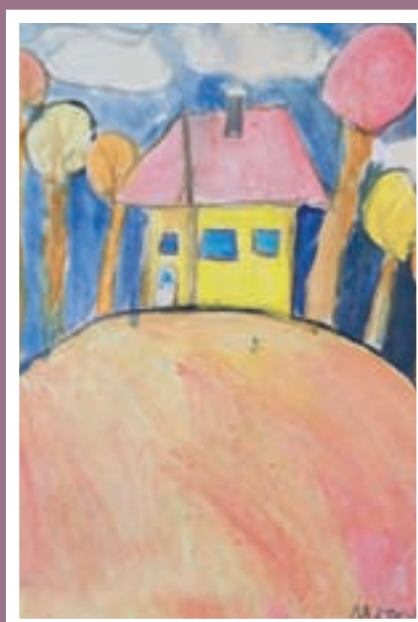
Anja Katačić, 1.r – OŠ Moša Pijade, Bereg

Ivana Buzačić, 4.a –
OŠ 22.oktobar Monoštor

Josipa Kutuzov, 4.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Matea Đukić, 3.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

NEKI NOVI ZVUCI

SCENA PRVA: Klara se na satu fizike počela mrštiti i nekako čudno hvatati za trbuh. Uz tihe, ali jasne zvuke koji su sličili nekom siktanju postalo je i učenicima i profanu jasno da joj nije dobro. On bi za bilo koga, osim baš za Klaru, koja je, pored svih njenih ludorija u izgledu i ponašanju, ipak bila jedna od najpametnijih cura i najboljih učenica iz gotovo svih predmeta, pomislio da glumi. Kada je podigla ruku i s nekim čudnim izrazom na licu rekla da mora do toaleta, rekao je samo: »Hajde, hajde. Možeš li sama?« Kimnula je i izašla iz učionice, nekako čudno povijena. Iako joj je nešto u njenom hodu bilo čudno (za proljev se žuri i nekako cijelim tijelom stišće, za mjesječnicu se nekako drži za trbuh i bolno gleda), Sari nije bilo jasno što joj je. Lupala je glavu – što su sati poslije, je li ju zato možda zabolio trbuh? Ne zbog glume, nego – Klaru je nekad zbilja od nervoze znao zaboliti trbuh. Naravno, ona to nikomu ne bi rekla, ali Sara je znala...

SCENA DRUGA: Jure je hodao hodnikom, jer ga je profka poslala po markere za bijelu tablu iz zbornice. Prolazeći pored ženskog wc-a, čuo je jauk i onda neki tup udarac. Tren je razmišljao, ali u hipu je ipak otvorio vrata i ušao. Ma neka ga i kazne, ali ako nekomu treba pomoć? Ako je to Sara???? Ušao je i vidio Klaru na podu.

»Klara, što ti je? Da zovem nekog?« »Da«, procijedila je. »Boli... neizdrživo...« Potrčao je do zbornice – bila je prazna. »Molim?« Potrčao je do ureda psihologa – prva vrata lijevo. Na sreću, psihologinja je već izašla i gledala ga u čudu; »Jure, što je?« »Klara... u wc-u... nije dobro...«, promućao je. Odmah je otrčala. Tada se naslonio uz zid i poslije par trenutaka vidio kako trči natrag i zove hitnu, te Klarinu mamu. Sad su do Klare potrčale i tetice i dvije nastavnice, a psihologinja je prišla njemu i pitala: »Jesi li ti dobro? Kako si ju našao?« Samo je rekao: »Ok sam ja... Samo sam ju čuo i ušao, a ona je jaukala na podu... Išao sam po markere, znate...« Donijela mu ih je i rekla: »Evo, idi na sat. Hrabar si i pametan i dobar momak, Jure, svaka čast. Pregledat će je liječnici, meni sličí na slijepo crijevo...«

SCENA TREĆA: Tu večer Juru je u igrici prekinula poruka. Sara! »Možeš li na minuticu izaći van pred zgradu?« Kratko OK i trk u kupaonu – začesljati se i malo bar protrljati zube – za svaki slučaj. Srce mu je kucalo još jače dok je otvarao ulazna vrata, silazio niz stube i izlazio van. Pod uličnom svjetiljkom stajala je ona. Činilo mu se da joj kosa nikad nije bila crvenija, kovčice su tek počele rasti i ... Nije u stvari ništa vidio, toliko su bile sjajne. »Jure...« Kao da je izgovorila tisuću riječi, a ne samo to, tiho i pomalo uplašeno. »Klara je u bolnici... Puklo joj je slijepo crijevo. Njenoj mami su rekli da su bile minute u pitanju, jer da se onesvjestila... Jure, ti si joj spasio život.« Pogledala ga je pogledom koji Jure dok je živ neće zaboraviti! Njen glas je bio tih, ali njemu je sve odjekivalo u glavi. »Uh, dobro je onda...« Nije znao

što bi rekao. Ali, nije ni morao dugo misliti: Sara mu je prišla blizu, blizu, najbliže. Gledala ga je ravno u oči. Lagao bi kad bi rekao da nije strah bio taj koji je njegove oči zatvorio! Njen poljubac je bio lagan i mek i ... Sve u njemu je zatitralo!

SCENA ČETVRTA: Dok su te večeri šetali i pričali o svemu, slušao je njen glas, divan kao i uvijek, ali opet – bili su to neki sasvim novi zvuci...

(vh)

PAR - NEPAR

Vedranu su ponuđeni brojevi 3, 5 i 9. Upravo sličice nogometaša koje nije imao. Umjesto da ih zgrabi i za njih »plati« svojim duplikatima, rekao je da baš te već ima u svom albumu. Dok se njemu u glavi sve kovitlalo, društvo je već krenulo u druge priče. Opet je izgubio priliku dobiti ono što mu jako treba! Kako sam glup, glup... Odzvanjalo mu je u ušima.

Na putu do škole prolazio je kroz park, do petog razreda u pratnji djeda. Dobra strana ovog druženja je bila to što nije brinuo hoće li ga netko iz školskog društva zaustaviti. Kod kuće se smatra kako je zbilja velik i samostalan, može sam do škole. Sada se snalazi, istina često mijenja staze kako bi izbjegao one koji imaju vremena i za igru. Trudi se krenuti od kuće na vrijeme, ali sa željom da stigne posljednji u razred. Prošloga je tjedna imao dva bliska susreta sa sedmacima, a rezultat susreta bile su blatnjave tenisice i gubitak sendviča. Zakasnio je na početak nastave, ali ga nisu upisali u dnevnik jer se to prvi put dogodilo.

Peti je razred kao košnica. Hodnici su prepuni cike i vike, trči se u svim pravcima, a u grupicama su djevojčice koje uvijek nešto šušaju i kao tajno pričaju. Vedran bi više volio ostati u razredu, no pravilo je da se veliki odmor provodi vani, na dvorištu, osim ako pada kiša. A danas je takav dan. I opet se osjećao kao glup, glup i – neparan! Da, mrzio je neparne brojeve. Mrzio ih je toliko da ih nije volio ni izgovoriti, a pisati ih je morao jer se na matematici svaki čas o njima govori. Dežurna nastavnica je vidjela da je previše djece trčalo i odmah osmislila animaciju. Vedrana je zanimalo kako će ih sada podijeliti u skupine, i po kojem načelu će birati »sretnike« za igru.

Par, nepar, bim-bam-bus? Naravno, podijelila nas je upravo tom poznatom metodom u dvije skupine, u parove. Nakon što su se dogovorili tko će biti par a tko nepar, nastavnica je izgovorila »par, nepar, bim-bam-bus« te su svi ispružili ruku pokazujući jedan ili više prstiju. Prema dogovoru, zbroje se prsti i tko pobijedi bira svoju stranu, a drugi ostaje. I tako su svi imali svoju »stranu« – osim Vedrana. Nije bilo nikoga s kim bi on bio u paru! Nastavnica je odmah raspoloženo rekla kako će njih dvoje biti u paru. S odraslima se jako brzo sprijatelji, no ovoga puta Vedran je vidio poglede... Glup, glup sam... Uvijek neparan. Mrzim neparne brojeve, odzvanjalo mu je u ušima.

Kakvu su igru igrali u hodniku, jedva bi se mogao sjetiti jer nije bio vidljiv. On se poput vjetra iskrao i stajao blizu vrata svog razreda. Zvono je najavilo ulazak u razred. Sjedio je sam, jer njegov razred ima samo jedanaest učenika! Ne treba puno pogađati, šest djevojčica i pet dječaka! I – on je neparan! Ne-pa-ran! Sjedi sam. Uvijek gubitnik.

Kod kuće je primijećeno Vedranovo loše raspoloženje. Tata se počeo raspitivati kako ide skupljanje sličica jer je Svjetsko prvenstvo u nogometu glavna tema. Vedran je samo mahnuo rukom i bez gledanja utakmice otišao u svoju sobu.

Što se do jutra moglo dogoditi, teško je otkriti. Čuo je telefon, netko je pričao, možda je zvala nastavnica jer odgovor – Vedran je dobro – može upućivati na takvu osobu s druge strane.

Sljedećega jutra u razred je Vedran uletio poput metka, ali nije našao svoje mjesto. Sve je bilo ispremješano. Klupe u krug, sve stolice jedna pokraj druge. Svi su bili u istom redu! A nastavnica kaže kako će danas igrati igru »kalodont«, za zagrijavanje moždanih vijuga. Odjednom se u Vedranu uključe brojne žaruljice! Zna on dobro ovu igru, riječi su mu glavni alat. Nije mu teško naći riječ na posljednja dva slova prethodne riječi i neće završiti na – NT. Ovu je igru bezbroj puta igrao kod kuće i pobjeđivao! Više mu nije trebalo ohrabrenje, kao da je u paru s nekim. Igra je bila brza, na sve je imao odgovor i – pobijedio! *Par, nepar, bim-bam-bus* – pametnikus!

Katarina Čeliković

KAL
LA
DO
NT

TKO JE U ŠUMI GLAVNI???

IGLIĆ JE BIO JAKO ZNATIŽELJAN.

MUDROJ JE STALNO POSTAVLJAO PITANJA.

ZAŠTO JE KRALJ ŠUME? – PITAO JE

JER IMA OD ! – ODGOVORILA JE .

A, ZAŠTO NE VOLE ? – OPET JE PITAO.

JER IM KRADE . – ODGOVORI .

A ZAŠTO VJEVERICA IMA VELIKE ? – UPITA .

JER JEDE , ! – REČE .

ZNAŠ LI DA JE DOBRA ZA VID?

JESI LI VIDIO KOJI NOSI ? –

UPITA .

NISAM! ALI SADA ZNAM TKO JE NAJMUDRIJI U !

– REČE .

TKO? – UPITA .

PA TO SI TI, SOVICE-UČITELJICE, NAJMUDRIJA SI, A

NOSIŠ I !

ZAKLJUČIO JE I ZAGRLIO , TE JE VESELO

ODSKAKUTAO U .

Jež

JEŽIĆ UBODEŽIĆ

JEŽIĆ UBODEŽIĆ,
PEO SE NA BRIJEŽIĆ.
POČEO JE PADAT SNJEŽIĆ.
PA JE JEŽIĆ
BJEŽIĆ
BJEŽIĆ
POBJEGAO KUĆI.
NAPRAVIO TAMU,
OBUKO PIDŽAMU,
LEGAO NA KREKET VRUĆI,
PA SPAVA LI SPAVA,
VIDI MU SE SAMO GLAVA.
LEŽIĆ
LEŽIĆ
JEŽIĆ,
PADA,
PADA
SNJEŽIĆ.

LUKO PALJETAK

ŠTO ZNATE O JEŽU?

- HRANI SE CRVIMA, BUBAMA, KUKCIMA, PUŽEVIMA, ZOVU GA JOŠ I PRIJATELJ VRTLARA JER UNIŠTAVA ŠTETOČINE U VRTU.
- ISPUŠTA ROKTAJUĆI ZVUK KAD SE OGLAŠAVA.
- IMA IZMEĐU 5.000 I 7.000 BODLJI NA LEĐIMA KOJE SE DIŽU I SPUŠTAJU UZ POMOĆ MIŠIĆA NA LEĐIMA.
- KADA SE UPLAŠE, PRETVARJU SE U BODLJIKAVU LOPTU.
- NOĆU SE KREĆU, A DANJU SPAVAJU.
- IMAJU RAZVIJENO ČULO MIRISA I SLUHA, A SLABIJE VIDE.
- RAZMNOŽAVAJU SE DVA PUTA GODIŠNJE, U SVIBNJU I RUJNU, A MAMA JEŽICA NOSI OD 5 DO 10 JEŽIĆA 7 TJEDANA, A POJEDINE VRSTE I DUŽE.

KAKO IZRADITI VLASTITOG JEŽA?

JEŽ OD LIŠĆA

POTREBNO: SUHO LIŠĆE RAZNIH BOJA, LJEPILO, PAPIR S ISCRTANIM JEŽIĆEM

JEŽIĆ OD PAPIRA

POTREBNO: NACRTATI OBLIK JEŽA I ŠKARICAMA IZREZATI BODLJE

JEŽIĆ OD OTISAKA

POTREBNO: NACRTATI OBLIK JEŽA I OTISNUTI BODLJE UZ POMOĆ VILICE I BRAON TEMPERE

AKO ŽELITE RADITI U SKUPINI, ISCRTAJTE DLANOVE SVOJIH PRIJATELJA TEMPEROM U RAZNIM BOJAMA I OTISNITE JEŽU BODLJE.

VOLIM VOJVODINU

Ovaj mjesec je bio veoma značajan za hrvatsku zajednicu u Srbiji, te su stoga i pitanja vezana za ovu temu.

1. Ovoga mjeseca (studenoga) izabran je novi saziv Hrvatskog nacionalnog vijeća. Koji po redu?

- a) drugi
- b) treći
- c) peti
- d) sedmi

Hrvatsko nacionalno vijeće je krovna institucija Hrvata u Srbiji. Djeluje na područjima obrazovanja, kulture, informiranja i službene uporabe jezika i pisma.

3. Prije koliko godina su Hrvati priznati nacionalnom manjinom u Srbiji?

- a) 5
- b) 10
- c) 20
- d) 30

Donošenjem Zakona o pravima i slobodama nacionalnih manjina 26. veljače 2002. godine hrvatskoj je nacionalnoj zajednici u Srbiji prvi put priznat status manjine što je omogućilo formiranje Hrvatskog nacionalnog vijeća u Srbiji.

2. Tko je dizajnirao zastavu hrvatske zajednice u Srbiji?

- a) Aleksandar David iz Subotice
- b) Jasna Vojnić iz Subotice
- c) NIU Hrvatska riječ
- d) nije poznato

Zastava hrvatske zajednice u Srbiji jest horizontalna trobojnica s poljima istih visina, odozgo na dolje: crvena, bijela i plava, a preko bijele boje i malo preko plave u središtu nalazi se povijesni grb Hrvata, štit s dvadest i pet naizmjeničnih kvadrata crvene i bijele boje, a na prvom mjestu je kvadrat crvene boje.

4. U čemu je razlika između grba hrvatske zajednice u Srbiji i grba Hrvatske?

- a) ne postoji razlika
- b) na grbu Hrvatske prvi kvadratić je bijele boje
- c) razlika je u broju kvadrata
- d) iznad šahovnice grba hrvatske zajednice u Srbiji nema »krune« od pet povijesnih grbova.

Svaka zajednica ima svoj grb po kojem je prepoznatljiva. Grb hrvatske zajednice u Srbiji službeno je izabran 11. lipnja 2005. godine odlukom Hrvatskog nacionalnog vijeća.

Jabuka i u školi

Učenici osnovnih škola *Ivan Milutinović* i *Matko Vuković* na poseban način obilježili su Svjetski dan jabuka. Jabuka je jedino voće koje ima svoj dan, a obilježava se 20. listopada, i to počevši od 1990. godine.

U OŠ *Ivan Milutinović*, u ovome programu sudjelovali su učenici nižih razreda (od 1. do 4.) koji su u cjelovitoj nastavi na hrvatskom jeziku. Cilj ove aktivnosti je podsjetiti se na dobrobit zdrave ishrane, značaj voća i povrća u ishrani i jabuke kao kraljice voća. Radili su zadatke iz matematike, istraživali karakteristike pojedinih vrsta jabuke, pisali su i priče o jabukama, te se i na satu mađarskog jezika govorilo o jabuci. Uz sve to i crtali su jabuku po uzoru na slikara **Romera Britta**.

Nešto drugačije bilo je u OŠ *Matko Vuković*, gdje se jabuka kušala u raznim oblicima – od same vočke, pa sve do finih mirisnih kolača. Tako su učenici nižih razreda pravili kolače od jabuka, svaki razred po svojim mogućnostima, a onda su se svi skupa sladili i uživali u plodovima svog rada. Cijela škola je mirisala na jabuku, vanilu i cimet, a mališani su uživali kako u izradi, tako i u kasnijoj degustaciji.

Ž. V.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Od 15. listopada do 15. studenoga obilježava se mjesec hrvatske KNJIGE

Nagrađeni detektivi:

1. Antonija Ivković Ivandekić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
2. Leo Šeremešić – OŠ *22. oktobar*, Monoštor
3. Ivan Ostrogonac – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
4. Marica Stantić – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna
5. Tea Rica – OŠ *Moža Pijade*, Bereg
6. Lana Mrkaljević – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
7. Nemanja Mišković – OŠ *Aleksa Šantić*, Vajske
8. Ivan Vukov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
9. Filip Šarčević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
10. Anđela Đurđević – OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska

Nagradno pitanje:

U kom vojvođanskom mjestu su održani Dani kruha?

- a) u Somboru
- b) u Subotici
- c) u Sonti

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Sunčicine zlatne ribice

Priprema:

1. Očistite mandarine i prepolvite ih na pola. Polutke postavite na tanjur kao tijelo zlatne ribice, a krišku razrežite na pola i postavite uz tijelo ribice kao peraje.
2. Očistite mrkvu i narežite kolutić te postavite kao »nos« ribe, a kolut peršina i čokoladnu kapljicu za oči.
3. Gulilicom za povrće napravite vrpce od mrkve i peršina i postavite kao alge na tanjur.

Dobar tek!

Sunčicine zlatne ribice je za vas pripremila **Sunčica Barbulović**. Sunčica pohađa drugi razred OŠ *Matko Vuković* u Subotici. Voli čitati knjige, ali i pisati različite tekstove o svemu što je okružuje i interesira. Uz sve to voli i trčati.

Vrijeme pripreve:
5 minuta

Potrebni sastojci:

mandarina

peršin

mrkva

čokoladne kapljice

Savjeti veterinara

Kako moj pas može biti zdrav?

Svako tko ima ili razmišlja imati psa kao kućnog ljubimca trebao bi znati neke osnovne stvari, kako da taj ljubimac bude što zdraviji. Okruženi smo raznim »napastima« (virusima, bakterijama, parazitima, insektima...) koji lako mogu nauditi našem

ljubimcu, pa on može biti bolestan. Dok je još malo štene, ljubimac se u prvim mjesecima života treba cijepiti i odraditi sva dodatna cjepiva protiv najčešćih virusnih bolesti, kao i cjepivo protiv bjesnoće. Ta

cjepiva se kasnije ponavljaju jednom godišnje. Isto tako, u prvoj godini života, preporučuje se da štene dobiva tablete »protiv glista« na svakih mjesec ili dva, a kasnije 3-4 puta godišnje. Isto kao i mi, i naši psi se mogu prehladiti, pogotovo kada je vani hladno. Da bi vaš pas imao što bolji imunitet, do-

bro bi bilo davati mu vitamine i minerale koji će mu dodatno pomoći da bude što zdraviji.

U travi postoje kukci po imenu krpelji, koji kada ugrizu psa, mogu ga preko krvi zaraziti veoma opasnim parazitima od kojih pas može i uginuti ako se to ne primijeti na vrijeme. Da do ovoga ne bi došlo, trebalo bi psa štititi od krpelja tako što ćete mu staviti specijalnu ogrlicu ili mu mjesečno davati tablete za zaštitu od krpelja. Ako dođe do ozbiljnijih problema, pomoć treba potražiti kod veterinara.

Spec. dr. vet. Mario Tikvicki

Originalna obiteljska akcijska avantura studija Walt Disney Animation predstavlja legendarnu obitelj istraživača koja pokušava ploviti neistraženom, tajanstvenom zemljom zajedno sa šarolikom ekipom koja uključuje nestasnu mrlju, tronožnog psa i mnoštvo proždrljivih stvorenja.

MAČAK U ČIZMAMA: POSLJEDNJA ŽELJA

Odvažni odmjetnik, Mačak u čizmama je iskoristio osam od devet života, ali usput se zabrojao... Vraćanje posljednjeg života odvest će ga u njegovu najveću potragu ikada. Mačak odlazi u Crnu šumu kako bi pronašao mitsku Zvijezdu želja i vratio svoje izgubljene živote. Ali, kako mu je ostao samo jedan život, Mačak će se morati poniziti i zatražiti pomoć svoje bivše partnerice i neprijateljice. U svom pohodu, njima će pomoći Pero, brbljiv i izuzetno veseo psić.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: MIŠ, SUŠILO, ORMAR, KUPAONICA, PAS, TERASA, BALKON, STUBIŠTE, KLUPA, SELO, DIZALO, TAVAN, NOĆ, TOR, PERILICA, STOLICA, POSTELJA, ZOVA
Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

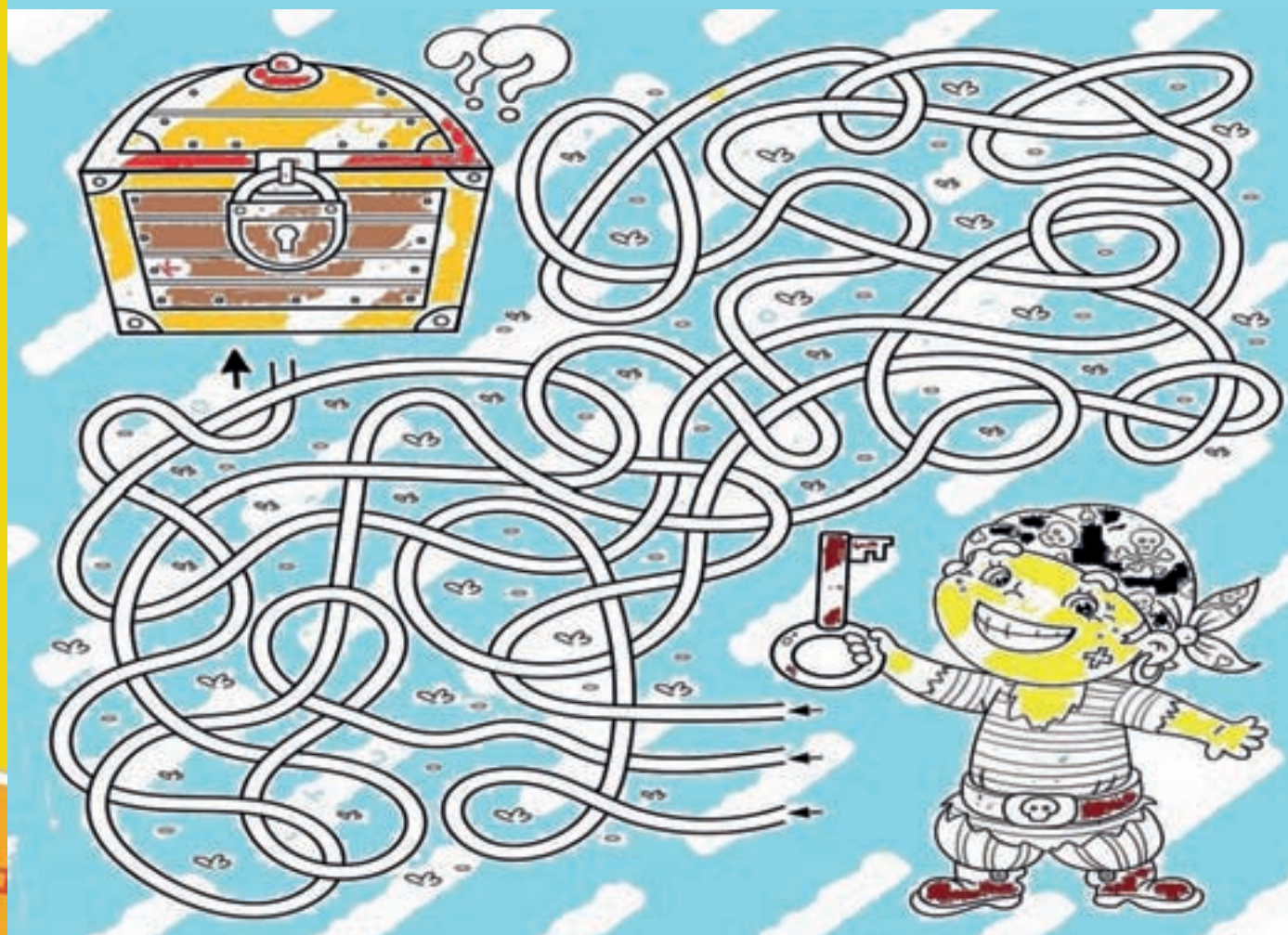

S	A	Š	K	O	L	A	Z	I	D
T	O	C	N	N	A	A	V	O	Z
O	A	O	I	P	A	Š	I	M	E
L	Ć	C	U	L	N	V	L	S	T
I	K	L	I	O	I	O	A	R	Š
C	K	S	K	N	A	R	A	T	I
A	A	L	S	S	O	M	E	T	B
P	A	E	A	Z	R	A	O	P	U
B	L	R	V	O	O	R	P	N	T
O	E	O	L	I	Š	U	S	U	S
T	O	S	LJ	E	T	S	O	P	K

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pronađi put do kovčega s blagom

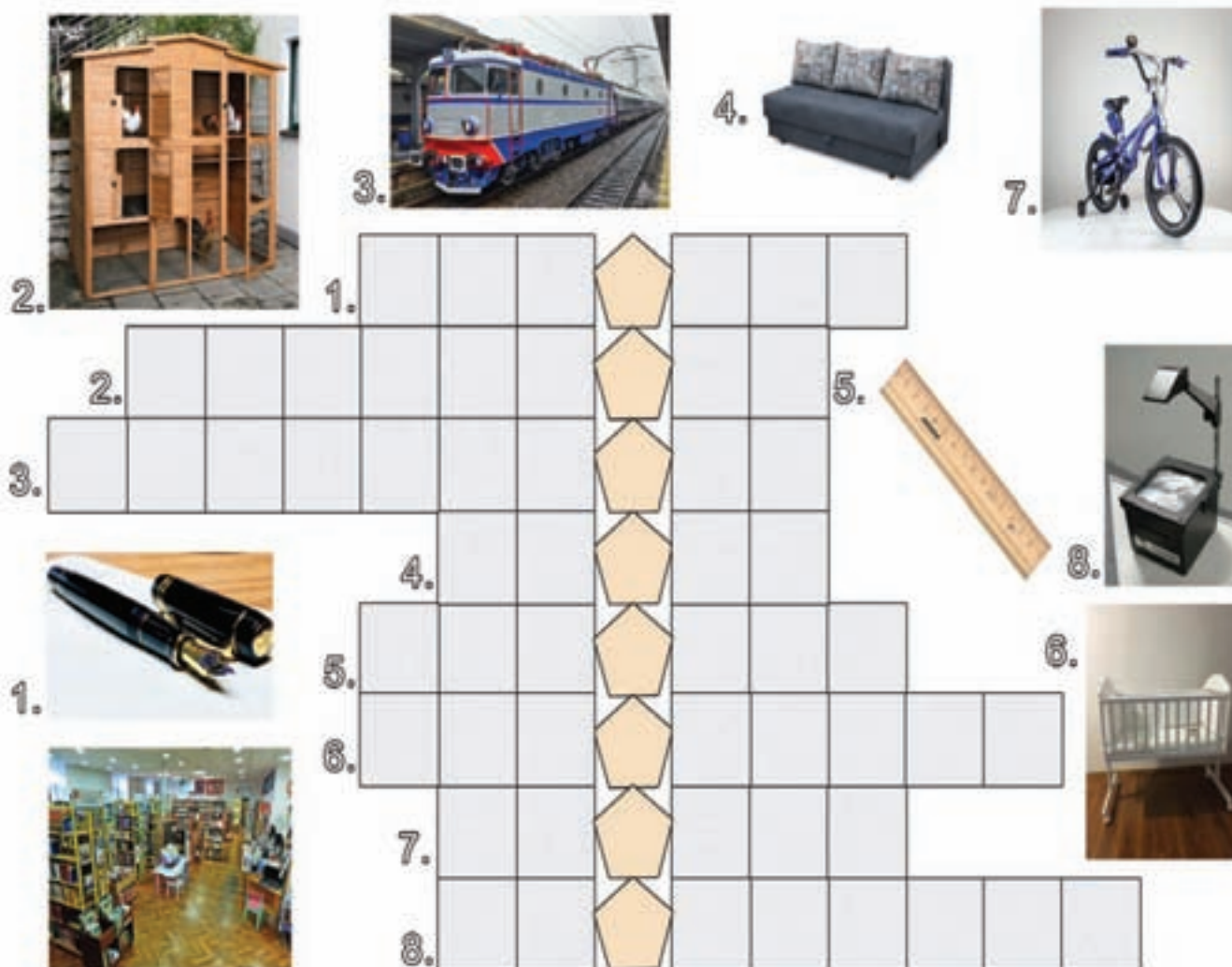

Križaljke

Jerke

Ma

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

Jesen na stolu

Učenici OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina, skupa s učiteljicom **Vericom Farkaš**, na satu likovne kulture izradili su sjajne jesenske ikebane. Ukoliko želite i vi napraviti nešto slično, potrebno vam je sljedeće: daščica za podlogu ili kora od drveta, kestenje, oraš (jesenski plodovi) i grančice jele ili bora. Za stabljike gljivama koristili su grančice drveća, a za glave obojeni karton od kutije za jaje. Samo je potrebno još dodati bijele točnice – jasno od tempere.

Nina Dulić

Jakov Dulić

Leon Kovač

Ana Dulić

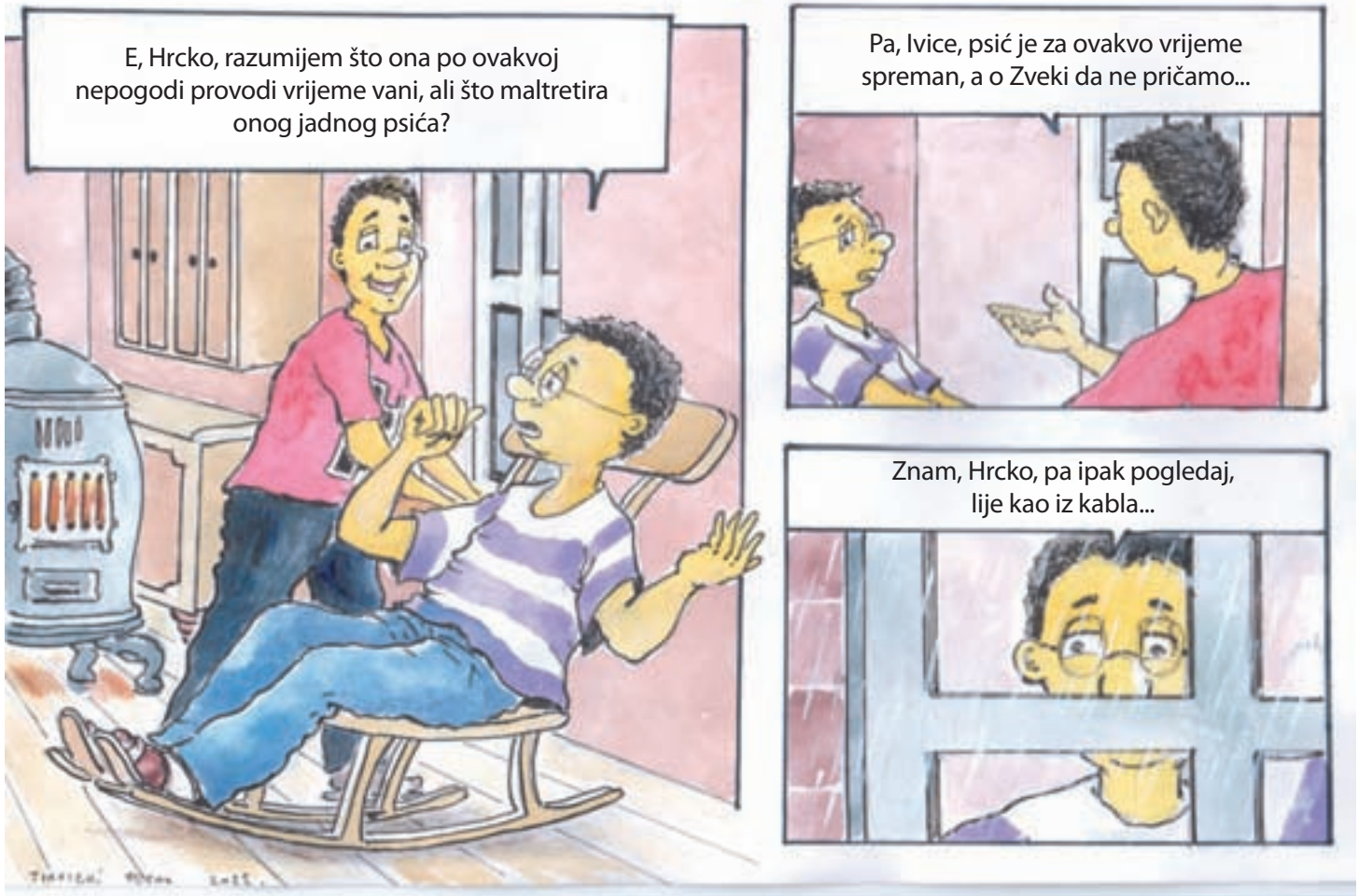
Ana Bako

Ne mora trening baš po kiši...

Broj 88

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar Tikvicki

A što to radi Zvezdana?

